

Ügyiratszám: NAIH-2543-3/2023.
NAIH-2545-3/2023.
NAIH-2548-3/2023.

Jelentés a 2021. évi „Őszi hacacaré” koncertsorozatra vonatkozó adatigénylésekkel kapcsolatban

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (a továbbiakban: Hatóság) érkezett bejelentések szerint egy állampolgár adatigényléseit jogszabály-ellenes módon utasította el a Visit Hungary Nemzeti Turisztikai Szervezet Nonprofit Zrt., az ANTENNA HUNGÁRIA Zrt. és a „Rózsa Records” Kft. Az adatigénylő a 2021. évi „Őszi hacacaré” rendezvénysorozat lebonyolítására vonatkozó dokumentumok, különösen az erre vonatkozó szerződések másolatainak megküldését kérte a társaságoktól.

Az érintett társaságok az alábbiak szerint válaszoltak az adatigénylőnek:

- A Visit Hungary Nonprofit Zrt. az ANTENNA HUNGÁRIA Zrt.-vel kötött keretmegállapodást küldte meg, amelyből közérdekű adatokat takartak ki, ugyanakkor az igényelt egyedi megrendelőket és egyéb, a rendezvénysorozattal kapcsolatban keletkezett adatokat nem küldték meg, illetve a kapcsolódó adatköröket nem jelölték meg.

- Az ANTENNA HUNGÁRIA Zrt. a saját honlapján közzétett szerződéses adatait feltüntető, közzétételi kötelezettség teljesítésére szolgáló táblázatra mutató linket küldött, ugyanakkor az igényelt adatokat, dokumentumokat (szerződés, a koncertsorozat lebonyolítására vonatkozó egyéb iratok) nem bocsátotta rendelkezésre.

- A „Rózsa Records” Kft. is egy linket tüntetett fel válaszlevelében, mely az ANTENNA HUNGÁRIA Zrt. által kötött szerződések adatait feltüntető, közzétételi kötelezettség teljesítésére szolgáló táblázatot tartalmazott.

A Hatóság által megállapított tényállás szerint a Nemzeti Kommunikációs Hivatal közbeszerzési eljárást indított rendezvényszervezési feladatokhoz kapcsolódó szolgáltatások ellátása céljából. A közbeszerzési eljárás során nyertes ajánlattevő keretmegállapodás (1. sz. szerződés) alapján látta el az elvégzendő tevékenységeket.¹

A Közbeszerzési Értesítő felhívása alapján a szerződés legalább 1100 szervezetet (költségvetési szervek vagy intézmények, állami tulajdonú gazdasági társaságok, Kormány által alapított alapítványok, közalapítványok, kiemelt fontosságú kormányzati kommunikációs

¹ Jellemzően társadalmi, tudományos, szakmai, kulturális vagy sporteseményrel kapcsolatos összejövétel előkészítése, szervező munka, rendezvényhelyszín és - technika biztosítása, helyszín berendezése, dekoráció, őrzés, programok, előadók, catering, szállás biztosítása és kapcsolódó egyéb szolgáltatások.

feladatot megvalósító szervezetek, önként csatlakozó szervezetek) érint, továbbá az egyedi szerződések száma várhatóan 150 db lesz, átlagértéke a nettó 200 millió forintot meg fogja haladni. A nyertes ajánlattevő az ANTENNA HUNGÁRIA Zrt. lett.

Az 1. sz. szerződés alapján a Visit Hungary Nonprofit Zrt. és a közbeszerzési eljárás nyertes ajánlattevője, az ANTENNA HUNGÁRIA Magyar Műsorszóró és Rádióhírközlési Zrt. 2021. augusztus 6-án vállalkozási keretszerződést (2. sz. szerződés) kötött. Az ANTENNA HUNGÁRIA Zrt. arra vállalt kötelezettséget, hogy a szerződés alapján kibocsátott „Egyedi Megrendelők”² szerint meghatározott feladatokat ellátja. A szerződésben megállapításra került az 1. sz. szerződés keretösszege: nettó 30.000.000.000,- Ft. (harmincmilliárd forint), amelyből a felhasználható összeg nettó 3.936.157.830,- Ft + ÁFA. A Visit Hungary Nonprofit Zrt. a szerződés alapján köteles volt a keretösszeg 70%-át (2.755.310.481,- Ft + ÁFA) teljes egészében kimeríteni, „Egyedi Megrendelőket” kibocsátani.

A Visit Hungary Nonprofit Zrt. a szerződéskötés időpontjában és jelenleg is állami tulajdonú gazdasági társaságként működik, valamint a vele szerződéses kapcsolatban álló ANTENNA HUNGÁRIA Zrt. a szerződéskötés időpontjában állami tulajdonban állt.

Az állami tulajdonban álló gazdasági társaságok közfeladatot ellátói minőségét több szempont is megalapozza. Egyrészt ezek a cégek a tevékenységek, feladatok széles körét ellátják. A feladatorientált megközelítés tekintetében azonban kiemelendő, hogy az általuk kezelt közpénzek és nemzeti vagyon elsődleges rendeltetése nem lehet más, mint közfeladat ellátása. A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (a továbbiakban: Nvtv.) – sarkalatosnak minősülő – 7. §-a ezzel összefüggésben kimondja, hogy a nemzeti vagyon alapvető rendeltetése a közfeladat ellátásának biztosítása, amelynek érdekében a nemzeti vagyont átlátható, hatékony és költségtakarékos módon kell működtetni. Ebből következően kizárólag állami vagy önkormányzati feladatok ellátása céljából lehet állami vagy önkormányzati tulajdonban álló gazdasági társaságot létrehozni és működtetni.

Másrészt az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény (a továbbiakban: Ávtv.) 5. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy minden, az állami vagyonnal gazdálkodó vagy azzal rendelkező szerv vagy személy közfeladatot ellátó szervnek vagy személynek minősül.

Harmadrészt az állami tulajdonban álló gazdasági társaságok közpénzekkel gazdálkodnak. A tulajdonukban álló eszközök az állami vagy a nemzeti vagyon körébe tartoznak, e szervek így annak kezelésével, felhasználásával összefüggésben hoznak döntéseket. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint pedig a közpénzekkel gazdálkodó minden szervezetnek biztosítania kell a hozzáférést az általa kezelt közérdekű adatokhoz.³

A Visit Hungary Nonprofit Zrt. és az ANTENNA HUNGÁRIA Zrt. tehát – tekintettel az Nvtv. 1. § (2) bekezdés c) pontjára, 4. § (2) bekezdésére és 2. mellékletére, valamint az Ávtv. 1. § (2) bekezdés c) pontjára – a nemzeti, illetőleg az állami vagyon körébe tartoztak az adatigénylés időpontjában, ebből következően közfeladatot ellátó szervnek minősültek, amelyek kötelesek a közérdekű és közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez fűződő jog érvényre juttatására.

² Az „Egyedi Megrendelők” tartalmazzák a feladatok pontos megjelölését, a teljesítés határidejét, a keretszerződés 4. számú mellékletében megadott egységárak, díjak, kedvezmények és a teljesítéshez kapcsolódó egyéb díjak és költségek alapján meghatározott vállalkozói díjat, valamint minden lényeges információt, ami a teljesítéshez szükséges.

³ 21/2013. (VII. 19.) AB határozat, Indokolás [35]; 25/2014. (VII. 22.) AB határozat, Indokolás [46]; 8/2016. (IV. 6.) AB határozat, Indokolás [23].

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 3. § 5. pontja szerint közérdekű adat az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy kezelésében lévő és tevékenységére vonatkozó vagy közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon vagy formában rögzített információ vagy ismeret, függetlenül kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől, így különösen a hatáskörre, illetékességre, szervezeti felépítésre, szakmai tevékenységre, annak eredményességére is kiterjedő értékelésére, a birtokolt adatfajtákra és a működést szabályozó jogszabályokra, valamint a gazdálkodásra, a megkötött szerződésekre vonatkozó adat.

Az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdése emellett azonban külön is nevesíti, hogy a „közpénzekre és a nemzeti vagyonra vonatkozó adatok közérdekű adatok”. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni, az azokkal rendelkező szervezetek pedig kötelesek a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásukkal.

Az államnak egy gazdasági társaságban fennálló kizárólagos vagy többségi részesedése és pénzügyi eszközei tehát – az Nvtv. már idézett 1. § (2) bekezdése c) pontja szerint – állami tulajdonnak minősülnek, nemzeti vagyonba tartoznak. Az Nvtv. 7. §-ának alapvető rendelkezései így ezen esetekben is alkalmazandó előírások. Mindez azt jelenti, hogy az állami meghatározó (legalább többségi) befolyása – irányítása – alatt álló gazdasági társaság „a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló törvény szerinti közfeladatot ellátó szervezetnek minősül, amely közpénzt kezel, s ezért főszabály szerint – önálló jogi személyisége (elkülönült jogalanyisége) ellenére is – a vonatkozó alaptörvényi és törvényi rendelkezések szerinti adatnyilvánosság biztosítására köteles”.⁴

A fentiek alapján az ANTENNA HUNGÁRIA Zrt. és a Visit Hungary Nonprofit Zrt. köteles a kezelésében lévő közérdekű és közérdekből nyilvános adatok megismerhetőségét lehetővé tenni.

Ugyanakkor e kötelezettség nem csupán az állami tulajdonú gazdasági társaságot, hanem a vele pénzügyi vagy üzleti kapcsolatot létesítő természetes személy, jogi személyt illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetet is terheli.

Az Infotv. 27. § (3a) bekezdése értelmében az a természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely az államháztartás alrendszerébe tartozó valamely személlyel pénzügyi vagy üzleti kapcsolatot létesít, köteles e jogviszonnyal összefüggő és a (3) bekezdés alapján közérdekből nyilvános adataira vonatkozóan - erre irányuló igény esetén - bárki számára tájékoztatást adni.

A Rózsa Records Kft.-nél ugyancsak közérdekű adatigénylést terjesztettek elő az „Őszi Hacacaré” koncertsorozat dokumentumainak kiadása iránt. A rendelkezésre álló iratok alapján a Kft. szerződést kötött az ANTENNA HUNGÁRIA Zrt.-vel, amelyben kötelezettséget vállalt a koncertsorozat lebonyolításához szükséges szolgáltatások teljesítésére.

A kapcsolódó bírói gyakorlat szerint:

⁴ 8/2016. (IV. 6.) AB határozat, Indokolás [23].

A Kúria a Pfv.20.904/2021/5. számú közérdekű adat kiadása tárgyban hozott ítélete megállapította „...az alperes az államháztartás alrendszerével - az ajánlatkérővel, mint állami tulajdonú szervezetekkel, önkormányzattal – kötött vállalkozási szerződéssel került kapcsolatba. Ezért az alperes, mint az államháztartás alrendszerébe tartozó személlyel pénzügyi, üzleti kapcsolatot létesítő jogi személy, e jogviszonnyal összefüggő, közérdekből nyilvános adatra vonatkozóan köteles bárki számára tájékoztatást adni az Infotv. 27. § (3a) bekezdése alapján. A kiemelt rész értelmében az állami tulajdonú szervezetek az államháztartás alrendszerébe tartoznak.

A Fővárosi Ítéltábla Pf.20.031/2019/5. számú közérdekű adat kiadása tárgyú perben az alperes gazdasági társaság és a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. mint állami tulajdonú fejlesztő társaság közbeszerzési eljárások lefolytatásának eredményeként vasútvonal építése, korszerűsítése céljából szerződést kötöttek. Az igényelt adatok az építési beruházás során felhasznált építőanyagra, eszközre, az eladóra és árakra, mennyiségekre vonatkoztak. Az ügyben hozott ítéltáblai döntés szintén kimondta, hogy az államháztartás alrendszerébe tartozó valamely személlyel létrejött pénzügyi vagy üzleti kapcsolat a perbeli esetben az alperes és a NIF Zrt. között megkötött szerződésben testesül meg, azaz a NIF Zrt, mint állami tulajdonban álló gazdasági társaság az államháztartás alrendszerébe tartozik.

A szerződéskötés és az adatigénylés időpontjában az ANTENNA HUNGÁRIA Zrt. állami tulajdonú gazdasági társaságként működött, így a vele üzleti kapcsolatban lévő Rózsa Records Kft. köteles az Infotv. 27. § (3a) bekezdése alapján az általa kezelt közérdekű és közérdekből nyilvános adatok kiadására.

Az Infotv. 27. § (3) Közérdekből nyilvános adatként nem minősül üzleti titoknak a központi és a helyi önkormányzati költségvetés, illetve az európai uniós támogatás felhasználásával, költségvetést érintő juttatással, kedvezményel, az állami és önkormányzati vagyon kezelésével, birtoklásával, használatával, hasznosításával, az azzal való rendelkezéssel, annak megterhelésével, az ilyen vagyont érintő bármilyen jog megszerzésével kapcsolatos adat, valamint az az adat, amelynek megismerését vagy nyilvánosságra hozatalát külön törvény közérdekből elrendeli. A nyilvánosságra hozatal azonban nem eredményezheti az olyan adatokhoz - így különösen a védett ismerethez - való hozzáférést, amelyek megismerése az üzleti tevékenység végzése szempontjából aránytalan sérelmet okozna, feltéve hogy ez nem akadályozza meg a közérdekből nyilvános adat megismerésének lehetőségét.

Tehát az adatok nyilvánosságra hozatala nem eredményezheti az aránytalan sérelmet okozó információkhoz való hozzáférést, ha ez nem akadályozza a közérdekből nyilvános adatok megismerését, ennek következtében a közérdekből nyilvános adatoknak mindenképp megismerhetővé kell válniuk.

A Hatóság álláspontja alapján nem lehet titoktartási megállapodást kötni közérdekű és közérdekből nyilvános adatok eltitkolására.

A társaságok által megküldött link nem volt alkalmas az igény teljesítésére, mivel egyrészt a szerződés és az egyéb dokumentumok a weboldalon nem kerültek csatolásra, másrészt a szerződéses árra vonatkozó adatok üzleti titokként kerültek megjelölésre.

A Hatóság a vizsgálati eljárás során megállapította, hogy a társaságok megsértették a bejelentő közérdekű és közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez fűződő jogát, amikor

nem küldték meg a koncertsorozat lebonyolítására vonatkozó szerződés és egyéb kapcsolódó dokumentumok másolatát az adatigénylőnek.

A Hatóság több alkalommal felszólította a társaságokat a hiányzó adatok megküldésére. A Rózsa Records Kft. és a Visit Hungary Nonprofit Zrt. a felszólításnak nem tett eleget. Az ANTENNA HUNGÁRIA Zrt. az adatigénylő rendelkezésére bocsátotta többek között a Rózsa Records Kft.-vel kötött szerződését, azonban a szerződésből jogellenesen kikaparták az árazásra vonatkozó közérdekű adatokat, és a további ehhez kapcsolódó dokumentumokat, valamint az adatigénylés tárgyát képező más szerződéseket nem küldték meg.

A fentiekre tekintettel a Hatóság az ügyben az Infotv. 59. § (1) bekezdése alapján jelentést bocsát ki. A Hatóság jelentése az Infotv. 59. § (3) bekezdése alapján nyilvános, ezért azt a Hatóság a honlapján elérhetővé tette. Az Infotv. 59. § (5) bekezdése értelmében a Hatóság jelentése bíróság vagy más hatóság előtt nem támadható meg.

Bízom benne, hogy e jelentés alkalmas lesz az ügyben az információszabadsággal összefüggő jogsértő gyakorlat orvoslására, a közvélemény figyelmének felhívására és a jövőben hasonló jogsértés elkerülésére.

Budapest, 2023. február 3.

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár